

Odowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki - z upoważnienia
prezesa Rady Ministrów - na interpelację nr 10753

**w sprawie bardzo trudnej sytuacji w Jastrzębskiej Spółce Węglowej SA, braku
skutecznych działań zmierzających do jej poprawy oraz sporu pomiędzy
Zarządem JSW a organizacjami związkowymi**

W odpowiedzi na interpelację pana posła Adama Gawędy oraz grupy posłów skierowaną do premiera RP w sprawie trudnej sytuacji Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA, braku skutecznych działań zmierzających do jej poprawy oraz sporu między zarządem spółki a organizacjami związkowymi, przesłaną przy piśmie z dnia 28 lipca br., znak: SPS-023-10753/09, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów wyjaśniam, co następuje.

Najważniejszymi rynkami zbytu dla Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA, z uwagi na możliwość uzyskiwania wyższych cen z tytułu renty geograficznej, są rynek krajowy i rynki państw ościennych. Natomiast rynki dalekomorskie, ze względu na wysokie koszty transportu, zawsze były mniej opłacalne. Są to kierunki, gdzie sprzedawano nadwyżki węgla po zaspokojeniu potrzeb odbiorców, z którymi wiązą spółkę umowy wieloletnie i dotychczasowa współpraca.

Spółka nie jest uzależniona od jednego odbiorcy. JSW SA jest obecna na rynku południowym (Czechy, Słowacja, Austria), utrzymano dostawy dla odbiorców z basenu Morza Śródziemnego oraz ważnego partnera na rynku niemieckim. Prowadzone są także rozmowy z innymi potencjalnymi odbiorcami.

Biorąc pod uwagę wzrost cen węgla koksowego w transakcjach spot oraz obserwowane ożywienie na rynku koksu i stali, JSW SA zachowuje istotne szanse na szybkie zbilansowanie sprzedaży z posiadanymi zdolnościami wydobywczymi produkowanego węgla.

Walutowe instrumenty finansowe, do których należą także opcje, stosuje się do zabezpieczenia przyszłego przychodu lub wydatku wyrażonego w walutach obcych, dzięki czemu można z góry określić w złotówkach wysokość przepływów pieniężnych. Pełnią one funkcję zabezpieczającą przed wahaniami kursów walut, natomiast gdy są zawierane w celu uzyskania spekulacyjnych zysków, niosą ze sobą wysokie ryzyko wygenerowania straty.

Informuję, że uchwałą Zarządu JSW SA z dnia 27 marca 2008 r. została przyjęta "Polityka zarządzania ryzykiem walutowym", w której dopuszczono zawieranie transakcji typu forward oraz struktur opcyjnych. Zgodnie z obowiązującymi w spółce procedurami zarządzania ryzykiem walutowym każda ze struktur opcyjnych przed zawarciem była akceptowana przez zarząd spółki (przed 27.03.2008 r.) lub Komitet Ryzyka Walutowego (od 27.03.2008 r.). Parametry finansowe transakcji zawartych po 27.03.2008 r. były zgodne z limitami oraz zaakceptowanymi do stosowania typami transakcji pochodnych. Jastrzębska Spółka Węglowa SA jako eksporter węgla koksującego zawierała struktury opcyjne w celu zabezpieczenia przed zmianą kursów walut.

Z tytułu zawartych struktur opcyjnych spółka dokonała wstępnej wyceny operacji do końca obowiązywania umowy na dzień 31 grudnia 2008 r. na kwotę 169,4 mln zł. Straty z tego tytułu zostaną ustalone po ostatecznym rozliczeniu całości transakcji i zależeć będą od kształtowania się kursu EUR/PLN w 2009 r. oraz w pierwszej połowie 2010 r.

W związku z oceną zawartych transakcji opcyjnych zwyczajne walne zgromadzenie odwołało wiceprezesa zarządu spółki - dyrektora Biura Ekonomiki i Finansów. Ponadto walne zgromadzenie zobowiązało zarząd do przeanalizowania zawartych struktur opcyjnych i złożenia w tym zakresie sprawozdania. W sprawozdaniu tym zarząd przedstawił stan walutowych instrumentów pochodnych spółki i propozycje restrukturyzacji struktur opcyjnych. Już w grudniu 2008 r. spółka rozpoczęła rozmowy z bankami w celu częściowego umorzenia bądź restrukturyzacji umów opcji walutowych, jednak negocjacje nie doprowadziły do satysfakcjonujących dla spółki rozwiązań. Propozycje banków ograniczały się jedynie do zamiany struktur opcyjnych na kredyt lub tzw. rolowania transakcji na kolejne okresy. Spółka podjęła także próbę mediacji w Sądzie Polubownym przy Komisji Nadzoru Finansowego w sporze z bankami odnośnie częściowego umorzenia zobowiązań opcyjnych i ich restrukturyzacji. Od wyniku mediacji zarząd uzależnia podjęcia dalszych czynności.

Brak podstaw prawnych do twierdzenia, że prawa pracownicze w JSW SA są łamane. Górnicy terminowo i w pełnej wysokości otrzymują należne im uposażenie oraz związane z nim dodatki, realizowane są urlopy wypoczynkowe, nie jest ograniczana swoboda zrzeszenia się. W poszczególnych kopalniach JSW SA funkcjonuje wiele związków zawodowych o statusie organizacji zakładowych, pomimo iż jedynym pracodawcą, od chwili jej zawiązania, pozostaje spółka. W związku z powyższym Zarząd JSW SA wystąpił do organizacji związkowych w trybie art. 23¹ Kodeksu pracy o dostosowanie struktury związków zawodowych do struktury organizacyjnej pracodawcy. Na posiedzeniu Zespołu Trójstronnego ds. Bezpieczeństwa Socjalnego Górników strona społeczna wniosła o zbadanie zgodności działań zarządu spółki z przepisami prawa pracy. W związku z powyższym minister gospodarki wystąpił do głównego inspektora pracy o przedstawienie opinii prawnej w tej sprawie. Opinia GIP potwierdziła stan prawny JSW SA jako jedynego pracodawcy, jednocześnie wskazując, iż podstawą dla działań zarządu nie powinien być art. 23¹ Kodeksu pracy. Po przedstawieniu przez PIP powyższej opinii zostały wznowione rozmowy pomiędzy zarządem a stroną związkową. W ich wyniku doszło do porozumienia, na mocy którego struktura organizacji związkowych zostanie dostosowana do stanu faktycznego, a zarząd odstąpi od postępowania w trybie art. 23¹ Kodeksu pracy. Ponadto należy dodać, że Prokuratura Rejonowa w Jastrzębiu odmówiła wszczęcia dochodzenia w sprawie rzekomego przestępstwa popełnionego przez Zarząd Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA, który został oskarżony przez działające w niej związki o utrudnianie działalności związkowej.

Ocena sytuacji w Jastrzębskiej Spółce Węglowej SA pozwala uznać, że dotychczasowe działania podejmowane przez zarząd w aktualnych uwarunkowaniach ekonomicznych odbywają się w ramach instrumentów przewidzianych prawem.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu

Joanna Strzelec-Łobodzińska

Warszawa, dnia 26 sierpnia 2009 r.